

Ede, 10 november 2021

Betreft: Procedure ontheffing onthoornen

Van: Ketengroep Zuivel en Rundveevlees, Bionext

Contactpersoon: Gerdine Kaptijn, kaptijn@bionext.nl, 0683119057

Aan:

Inleiding

In de biologische veehouderij worden dieren volgens de IFOAM principes gehouden: Elk individueel dier is waardevol, moet het natuurlijk en soorteigen gedrag kunnen vertonen en er is aandacht voor welzijn en gezondheid van het dier. Ingrepen aan dieren worden zoveel mogelijk vermeden. Toch worden op veel biologische bedrijven koeien, geiten en schapen onthoorned. De belangrijkste redenen hiervoor zijn het dierwelzijn en veiligheid van de dieren en de boer. Ook kan door beschadiging aan het uier bloed in de melk terecht komen waardoor de melk niet meer geschikt is voor levering.

Procedure ontheffingen

Omdat onthoornen een ongewenste ingreep is aan het dier, is een ontheffing nodig. De boer moet toelichten waarom de ingreep, hoewel ongewenst, toch nodig is in zijn bedrijfssituatie. Tot januari 2021 kreeg elke biologische ondernemer een algemene ontheffing voor alle dieren op zijn bedrijf. Skal heeft naar aanleiding van de Europese audit dit aangepast. Vanaf januari 2021 moet voor elk *individueel* dier een ontheffing worden aangevraagd. Dit kan via de website van Skal, en gebeurt via het invoeren van de oornummers van de betreffende dieren. De ontheffing wordt direct toegekend. De reden van de ontheffingsaanvraag kan via een keuzemenu worden aangegeven.

Het aanvragen van de ontheffing kan uiteraard pas wanneer het dier een oornummer heeft. In de melkgeitenhouderij levert dit veel logistieke problematiek op, omdat er soms honderden lammeren in een paar weken worden geboren. Het is wettelijk verplicht dat alle lammeren binnen 7 dagen na geboorte een oornummer krijgen. Het onthoornen gebeurt vervolgens als de lammeren tussen de 10 en 21 dagen oud zijn. Tussen het plaatsen van het oornummer en het onthoornen moet de ontheffing worden aangevraagd. Hetzelfde geldt voor kalveren op het melkveebedrijf, hoewel het onthoornen later plaatsvindt (maar wel voordat zij de leeftijd van 2 maanden bereiken).

De huidige gang van zaken kost de veehouders veel tijd (die zij op dat moment liever besteden aan het welzijn van de lammeren of kalveren), veel geld (€39 per ontheffingsaanvraag, dit kan oplopen tot honderden euro's per jaar) en voegt niets toe aan het welzijn van de individuele dieren.

Opinie Europese Commissie

In september ontvingen wij een brief vanuit de Europese Commissie [zie bijlage] waarin zij het volgende schrijft:

'Based on these provisions, Member States competent authorities cannot grant "a general permission for disbudding". However, the wording "only on a case by case basis" could be understood as on a farm basis since in most cases it appears that similar health, welfare or hygiene conditions or risks for workers' safety will prevail on a given farm.'

In de brief wordt duidelijk gemaakt dat het zeer aannemelijk is dat het welzijn, de gezondheid en de hygiënestandaard voor individuele dieren die op hetzelfde bedrijf worden geboren vergelijkbaar zijn. Het is dus niet nodig om per dier een ontheffing af te geven, maar per bedrijf zou afdoende zijn. Jaarlijks zou dan wel moeten worden toegelicht waarom de ontheffing noodzakelijk is op dat bedrijf.

Voorstel

De sector pleit op basis van het advies van de Europese Commissie voor een bedrijfsbrede ontheffing die per jaar wordt toegekend. Om de ontheffing te krijgen moet de boer toelichten waarom het onthoornen van de dieren op zijn bedrijf noodzakelijk is.